

Родова сензитивност во наставните и вон-наставните активности во ОУ „Малина Поп-Иванова“, Кочани

ОУ „Малина Поп-Иванова“, Кочани од 2006 год. е вклучено во проектот „Училиште по мерка на детето“. Оттогаш до сега, во училиштето континуирано се работи на унапредување на еднаквиот третман на момчињата и девојчињата, оспособување на децата да ги идентификуваат и надминуваат родовите стереотипи и нееднаквост, како и на креирање родово сензитивна клима во сите сфери на училиштето. Тимот од наставници кои беа сензитизирани во врска со родовите прашања во образовниот процес, работела на подобрување на неколку аспекти од училишниот живот кои допираат прашања во врска со родот.

Една од главните задачи е да им се помогне на децата да ги откријат и надминат родовите стереотипи и предрасуди на кои наидуваат во наставните материјали, особено на часовите по Македонски јазик и литература, Историја и Запознавање на општеството. За тоа како некои од наставниците ги водат во идентификување на половите стереотипи, „невидливоста“ на жените во историјата, или, нерамноправноста базирана на полот, учениците од VII одд. изјавуваат:

„Наставничката тоа ни го објаснува така што вели дека и жените се многу истакнати и дека и нив ги има многу, но никој не се труди да дознае или да напише нешто за нив.“ (Павле Тунџиев)

„Наставничката ни го објаснува тоа што во минатото жените немале права како денес, односно дека мажите требале да се борат, да учествуваат во политиката, а жените да се грижат за обврските во семејството.“ (Теодора Горгиева)

Наставниците се грижат за тоа на учениците да им бидат соодветен модел за рамноправен третман на двата пола. Конкретно, тоа значи дека полот на детето нема никакво влијание врз тоа како тоа ќе биде третирано, почнувајќи од тоа колку внимание ќе добие, до тоа како ќе биде оценето. Кога се работи во групи, без разлика дали за време на часот или по часовите, наставниците настојуваат тие да вклучуваат и момчиња и девојчиња. Освен тоа, тие се трудат да ги охрабрат дополнително девојчињата и момчињата дека можат да имаат одлични постигнувања и во оние предмети кои традиционално се сметаат за повеќе „женски“ или „машки“. Неколку наставници вака го опишуваат својот ангажман во врска со родовите прашања:

„На пример, ако некое дете манифестира предрасуда, правиме работилници на тема: 'Полова еднаквост' на часот на одделенската заедница на кој се реализира наставна програма од животни вештини.“ (Васка Апостолова, одделенска наставничка)

„Во сите одделенија не се делат на женски и машки, и во игрите, и во спортските дисциплини (баскет, одбојка, па и мал фудбал и ракомет). Се се мешани екипи.“ (Ратко Јосифовски, предметен наставник)

„Постојано се води сметка за учество на момчиња и девојчиња и сите заеднички учествуваат... Во формирањето на групите најчесто обрнуваме внимание...“ (Софија Димитрова, одделенска наставничка)

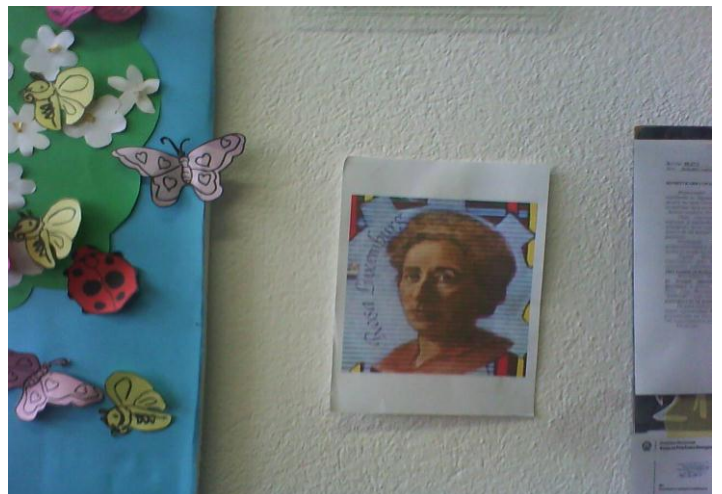
Момчињата и девојчињата се стимулираат да се вклучат во родово нестереотипни вон-наставни активности – на пример, момчињата се охрабруваат да учествуваат во литературната секција и хорот, а девојчињата во различни спортски активности.

Особено важно е тоа што на часовите по Физичко воспитување момчињата и девојчињата спортуваат во полово мешани екипи. За бројот на застапени момчиња и девојчиња, како и за нестереотипноста на улогите кои им се доделуваат се води сметка и кога се организираат приредби во училиштето.

Од часовите по Физичко воспитување и Оркестарот во ОУ „Малина Поп-Иванова“, Кочани

Со оглед на тоа дека во нашите училишта постои традиција на декорирање на холовите со слики на херои - мажи, фрагменти од дела на писатели или искази на други истакнати поединци - мажи, не може да не се констатира дека девојчињата остануваат без позитивни модели за идентификација кои припаѓаат на нивниот пол. Затоа, во ова училиште се внимава на тоа да не се дозволи доминација на херои од машки пол, особено на оние кои во историјата оставиле печат преку својата воинственост. За таа цел, во ходниците се поставуваат слики и информации за постигнувањата и на значајни жени, како на пример: Кралица Елизабета Втора, Роза Луксембург, Мајка Тереза, Малина Поп-Иванова, Вера Јоциќ, Вирџинија Вулф, и неколку жени кои придонеле во сферата на науката.

Жените - хероини како дел од училишниот декор во ОУ „Малина Поп-Иванова“, Кочани

Создавањето родово сензитивна клима е долг процес кој не дава веднаш видливи резултати. Сепак, за ефектите од напорите ова училиште да биде родово сензитивно, најдобро може да се процени од следниве изјави:

„Моето мислење и комплетен впечаток добиен од досегашното следење на моите деца во училиштето е дека сите наставници подеднакво се однесуваат кон момчињата и девојчињата. Не сум слушал од други родители дека се прави разлика во училиштето меѓу момчињата и девојчињата... Мислам дека децата преку одредени предмети се запознаени за рамноправноста помеѓу мажите и жените, ја познаваат наведената проблематика и слободно разговараат за истата.“ (Драганче Даневски, родител)

„...[моето дете] Многу често ми раскажува за случки кога зборуваат за рамноправност меѓу мажите и жените.“ (Сузана Горгиева, родител)

„Наставниците се однесуваат на ист начин и со момчињата и со девојчињата и полот не влијае врз нивната оценка. Наставниците ги охрабруваат девојчињата да играат фудбал, а и во натпреварите по математика и физика учествуваат и тие.“ (Елена Даневска, ученичка во VII одд.)